

Jaargang 23 Nummer 2
29 juni 2015

1. Voorwoord
2. Gentse sprokkels
3. Gent in zijn blootje
4. Verslag van de uitstap van 15 juni 2015
5. Te noteren in de agenda

1. Voorwoord van de Voorzitter

We keken uit naar het bezoek aan de pianofabriek van Maene en het beloofde concertje aangeboden door ons lid en organisator van deze dag broeder Luc Van Acker. Dank broeder voor deze mooie dag, het was weer eens een beleving. De voortreffelijk maaltijd in een mooi kader was een puike afsluiting van de dag.

We konden ook 3 gasten verwelkomen, waarbij we er op rekenen dat hun gastheren hun ook de volgende keer niet vergeten uit te nodigen..

We kijken met zijn allen uit naar de BBQ en hopen op goed weer.

2. Gentse sprokkels, een woordje uitleg over een stukje Vlaams /Gents patrimonium

De Gentse Sint-Sebatiaansgilde is gevestigd in de Sint-Bernadettestraat in Sint Amandsberg. (schuin over de ex-biercentrale van ons oud lid Henry De Plus).

Je acht het bijna onmogelijk doch het bestaat: een vereniging die geen website heeft ! “we zijn graag op ons eigen” dixit hun deken en oud lid van onze Maandagbroederschap Jean-Pierre Kerckaert.

Er bestaan een zeer groot aantal Sint Sebastiaansgilden in heel België en daarbuiten, zelfs hier vlakbij in Mariakerke. Doch het zijn telkens ‘verenigingen’ die geen echte gildetraditie hebben en zeker niet zo oud zijn als onze Gentse Gilde (1322 !).

In ieder geval ze hebben daar een mooie villa met annex een schietstand staande wip waar ze iedere zaterdagnamiddag schieten.

Hun patrimonium is erg beperkt maar ze hebben sedert 1322 toch een mooie historiek. Uiteraard is ook deze gilde een pure mannengilde waar vrouwen slechts enkele keren per jaar zijn toegelaten: nieuwjaarsreceptie, damesschietsing, BBQ en Sint-Niklaasviering (denk ik). Er wordt flink geschoten met moderne wapens en uiteraard krijgt men daar flink dorst van...

De mannen van Sint-Sebastiaan hebben ook een goede keuken en geven regelmatig eetfestijnen. Dit is uiteraard met hun eigen historisch gildebested, gildeservies en glazen, zelfs het eigen (prachtige) tafellinnen wordt gebruikt.

Historisch is het zo dat ze de eer van de oudste gilde moeten laten aan de Sint Joris kruisbooggilde omdat die een getypt document hebben dat dateert van 1314 dus 8 jaar ouder dan hun oudste geschreven document. Dit ondanks het feit dat iedereen weet dat de handboog in onze middeleeuwse contreien er lang voor de kruisboog als wapen werd gebruikt.

Sebastiaan was een christen uit Milaan, geboren te Narbonne, uit de derde eeuw na Christus. Hij was onder keizer Carinus soldaat en onder keizer Diocletianus leider van de praetoriaanse garde maar werd omwille van zijn geloof met pijlen doodgeschoten. Hij werd de patroon- en beschermheilige van onder andere de (boog-)schutters (veel schutterijen dragen zijn naam), soldaten, jagers, steenhouwers, tuiniers, kleermakers en brandweerlieden Verder was hij één

van de zes pestheiligen, kinderen kregen zijn naam om onder andere pest, lepra, zweren en andere ziektes af te weren.

3. Gent in zijn blootje

In deze reeks pogen wij een tipje van de sluier (voor zover die er is) op te lichten. Dat iedereen overtuigd is van de pracht van onze Gentse binnenstad is bekend. Toch stappen wij al te vaak achteloos voorbij de schatten die Gent herbergt (of verbergt). Wie weet al het naakt dat in Gent te bewonderen is terug te vinden? En bovendien, wie weet wat het voorstelt?

Er werden al 33 beelden belicht, de laatste in de rij was het Museum Arnold Vander Haeghen.

Er tegenover vinden we het Hotel d'Hane Steenhuyse.

Dit kwam in verschillende bouwcampagnes tot stand. Al op het einde van de 17e eeuw kocht de familie d'Hane twee huizen in de Veldstraat. Een middeleeuws steen vormde de kern van die huizen. In 1761 onderging het geheel een eerste grondige transformatie. Uit die periode dateert het nieuwe rococo trappenhuis.

Kort daarna verwierf Emmanuel Ignace d'Hane (1702-1771) nog een aantal huizen. In 1768 werden al deze panden samengevoegd en werd een laatbarokke voorgevel opgetrokken. Die

werken brachten ook een aanpassing van het interieur mee. De creatie van een achthoekige hal verlengde de vestibule tot aan de koetsdoort.

In zijn bouwaanvraag vroeg de Duitse graaf Emmanuel Ignace d'Hane in 1767 toelating om de gevel van zijn woning, gelegen in de Veldstraat, te verbouwen "tot meerder circaet onser stadt". Sinds Jean Baptiste d'Hane in 1784 de heerlijkheid Steenhuyse verwierf, ging deze prachtige herenwoning de geschiedenis in als het Hotel d'Hane-Steenhuyse. Jean Baptiste

d'Hane-Steenhuyse, vervulde als magistraat een niet onbelangrijke diplomatieke rol in de toenmalige Nederlanden. In zijn gastenboek staan illustere personen vermeld zoals Lodewijk XVIII, de Russische tsaar Alexander I en Willem I, de koning van het Verenigd Koninkrijk der Nederlanden.

De brede indrukwekkende voorgevel, vermoedelijk ontworpen door David 't Kindt, ligt helemaal in de lijn van het Gentse rococo. De tuingevel daarentegen is volledig opgevat in Lodewijk XVI-stijl. Amper een zestal jaren na de voorgevel voltooid, straalt hij een totaal andere geest uit. Het grillige-rococo is hier geweken voor een strenge symmetrie met strakke klassieke elementen. Deze gevel was de eerste volwaardige Lodewijk XVI-gevel te Gent.

Nu heeft dit ruime gebouw meerdere functies. Als museum biedt het de bezoeker de mogelijkheid de luxueuze salons en interieurs van toen naar volle waarde te schatten. Ook het Informatiecentrum voor Stadsvernieuwing heeft er een onderkomen gevonden.

In 1771 realiseerde graaf Pierre Emmanuel d'Hane (1726-1786) de achtergevel in classicistische stijl. Het interieur werd in dezelfde stijl afgewerkt. Het pronkstuk was de balzaal of salle à l'italienne. Kort na 1780 viel de bouwcampagne stil.

Na de dood van Pierre Emmanuel kreeg de jongste zoon Jean Baptiste (1757-1826), graaf d'Hane de Steenhuyse, het huis in handen. Toen kende het pand zijn grootste uitstraling door

de vele voorname gasten die er logeerden. De bekendste figuur is de Franse koning Lodewijk XVIII, (voor de Gentenaars: Louis Die Zwiet" - die hier tijdens de zogenaamde Honderd Dagen (1815) verbleef.

Rond 1850 verving Jean Baptiste d'Hane de Potter (1797-1858) een deel van de tuin en de stallingen door twee herenhuizen. De koetsdoornit werd verlengd en op de eerste verdieping kwam een muzieksalon.

In het laatste kwart van de 19e eeuw vond een ingrijpende verbouwing plaats. Na het overlijden van Edmond (1802-1877), de laatste d'Hane, ging het pand over op de vrouwelijke lijn. Valérie van Pottelsberghe de la Potterie (1839-1902) bewoonde het hotel met haar dochter en vond het huis veel te groot. Een deel van het gebouw werd afgesplitst, wat onder meer meebracht dat de vestibule ingekort werd en de hoofdtrap verplaatst. Veel interieurs werden overschilderd in soms vrij sombere kleuren.

Langzaamaan raakte het gebouw in onbruik. In 1949 werd het ingericht als Museum der Honderd Dagen. Daarna werd het verhuurd als winkelpand. Op 13 augustus 1953 werd het indrukwekkende gebouw beschermd als monument. In 1981 kocht de stad Gent het en bracht er tijdelijk het Informatiecentrum Stadsvernieuwing in onder. Daarna kreeg de Dienst Monumentenzorg opdracht tot het opmaken van een restauratiedossier.

Verschillende vooronderzoeken i.s.m. tal van externe experts bevestigden het uitzonderlijke belang van het gebouw. Dit betekent dat de restauratie met uiterste zorg en soms innoverende expertise gebeurt. Tot op heden zijn vijf fasen uitgevoerd. De salons op de begane grond, de kelders en de voormalige conciërgewoning wachten nog op restauratie. Voor de heraanleg van de tuin zal archeologisch onderzoek van de Dienst Stadsarcheologie samen met een aantal experts bepalend zijn.

De eerste verdieping zal worden ingericht met 18de-eeuws meubilair dat het leven in een dergelijk gebouw evoceert. De benedenverdieping krijgt een meer - weliswaar beperkte - publieke functie; hier kunnen kleine tentoonstellingen, voordrachten of kamerconcerten worden georganiseerd.

Adres: Veldstraat 55.

Functie: Kantoren van de Dienst Monumentenzorg en de Dienst Architectuur.

Het gebouw is niet toegankelijk voor het publiek

Het fronton van de voorgevel van het hotel d'Hane Steenhuyse

De figuren Chronos en Metis sieren het boogveld. Zij stellen de Tijd en de Geschiedenis voor. Een oude man stelt de Tijd voor, te herkennen aan de symbolen: een zeis en een zandloper. Een vrouw stelt de Geschiedenis voor. De bejaarde spreekt tot de vrouw, zij luistert aandachtig en noteert alles in haar boek. Het gevelbeeld moet als volgt worden gelezen: de tijd kunnen we vastleggen in de geschiedenis.

Chronos is een figuur uit de Griekse mythologie. Hij stamt af van de oergod Chaos en wordt meestal als een oude man voorgesteld met een grijze baard. In de Griekse mythologie was Metis de godin van de kunst en de wijsheid. Metis was een Okeanis (Godin van wolken en regen) en Titaness (dochter van Gaia). Ze personifieerde "wijsheid, goede raadsman, sluwheid en voorzichtigheid". Het Griekse woord 'metis' wordt geïnterpreteerd als "de meest wetende" en "van vele raadgevingen".

Een verklaring voor de naam van de kleur van het gebouw; *Isabellegeel*. Daarvoor moeten we terug naar 1492 waar *Isabelle* en *Ferdinand* een poging deden om de Moren uit Spanje te verdrijven. En dat lukte vrij aardig. Alleen het beleg van Granada nam iets meer tijd in beslag dan voorzien. Op zekere dag nam Isabelle haar dan ook voor om haar onderhemdje niet meer te verschonen tot de stad terug in Katholieke handen was. Toen drie jaar later de verlossende dag aanbrak, had het onderhemdje dan ook een vuilgele kleur gekregen... De gele kleur van Hotel D'Hane-Steenhuysse, Isabellegeel, juist.

4. Verslag van de uitstap van 15 juni 2015.

Een uitstap waar muziek in zat! Afwezigen hadden eens te meer ongelijk.

Het begon al te goed met het “klassieke ontbijt” waar zowel de “huisbakker” als de uitbaatster van “De Dageraad” te Drongen hun beste beentje – of beter gezegd “hun beste koekjes” hadden voorgezet. Beiden hadden gezorgd voor de innerlijke mens.

Met goed gevulde maag en in opperbeste stemming werd in verspreide slagorde naar Ruiselede afgezakt waar wij niet alleen konden rekenen op een hartelijke ontvangst met uitgebreide uitleg over het reilen en zeilen binnen “Piano’s Maene”, maar tevens konden genieten van het optreden van Bram Weijters op de piano en Eef Van Acker voor de zang. Hun optreden kende zoveel bijval dat de verkoop van hun CD de hoogte in schoot. De Broeders hebben hun ook hun muzikaal steentje bijgedragen maar het commerciële succes ligt nog ver.....

“Chambord” was een aangename afsluiter en de weergoden waren gunstig gestemd zodat we terug van een geslaagde uitstap konden spreken. Voor wie er niet bij was of nog verder wil genieten kan zich begeven naar het MIAT –Minnemeers Gent voor de Expo “Piano & Co”

Piano's Maene is een Belgische pianozaak met hoofdhuis in Ruiselede. Het bedrijf heeft een showroom, werkplaats, concertruimte en een historisch klavierenmuseum. Er zijn filialen in Gent, Antwerpen en Brussel. Het bedrijf is jaarlijks goed voor een derde van de verkoop van nieuwe piano's in België.

Albert Maene en Zulma

Doutrelouigne startten in 1938 hun pianowinkel in Esen, bij Diksmuide. Vader Maene was organist en muzikleraar en gaf privépianoles. Hij verhuurde enkele lokalen met piano's waar leerlingen konden oefenen. Moeder Maene was zakenvrouw. In de buurt van de pianowinkel woonde orgelbouwer Jozef Loncke, bij wie Albert Maene leerde pianostemmen. Hij leerde het pianovak bij pianoverkoper en –restaurateur Pierre Labyt uit Brugge en bij Antwerpse pianobouwer Guido Vancauwenberghe.

Vanaf het begin kende het bedrijf een werkplaats waar vanaf de jaren 70 replica's van klavecimbels en later ook pianofortes werden gebouwd en gereviseerd. Tegenwoordig worden circa twaalf instrumenten per jaar gebouwd. In 1973 kwam Chris Maene, de jongste van zes kinderen, in de zaak, waarvan hij in 1984 directeur werd. Later gingen ook zijn zonen Dominique en Frederic Maene in de zaak aan het werk.

Wegens ruimtegebrek verhuisde Piano's Maene in 1998 naar Industriestraat 5, en tien jaar naar een grotere locatie aan Industriestraat 42. Het bedrijf is dealer voor Steinway & Sons, Kawai en Yamaha. In 1994 werd een tweede winkel geopend in Brussel en in 2001 was er een overname van een bestaande pianozaak in Gent. Zowel Ruiselede als Brussel beschikken over een eigen concertzaal waar regelmatig concerten plaatsvinden.

Het bedrijf verkoopt akoestische en digitale piano's, onderhoudt, restaureert en verhuurt ze en houdt zich bezig met de bouw van klavecimbels en pianofortes.

Chris Maene heeft een collectie van 150 door hem gerestaureerde antieke klavierinstrumenten, waarvan sommige gebruikt worden voor concerten en cd-opnames. De collectie bevat onder meer een klavecimbel van de hand van Hans Ruckers uit 1692 en fortepiano's van Graf, Tomkinson, Wachtl, Pape, Longman, Clementi, Stöcker, Worning, Bösendorfer, Erard, Steinway & Sons en Pleyel.

De collectie bevindt zich deels in de vroegere pianowinkel in de Aalterstraat en deels in de ateliers in Ruiselede en is op aanvraag te bezichtigen. In 2006 maakte Chris Maene drie replica's van de allereerste Steinway uit 1836, gebouwd door Henrich Steinway. Het originele instrument bevindt zich in de Steinway Factory in Long Island, New York. Ook werd een replica gebouwd van de Pleyel n° 9861 uit 1843. Een door *GBO design* ontworpen huismerkvlugel ('Doutreligne 7') kreeg in 2011 het *Henry van de Velde label*, een designprijs.

5. **Te noteren in je agenda:**

Volgende uitstappen: 21 september en 16 november

Zomersamenkomst: 9 augustus

Algemene Vergadering: 14 december

Aandacht: we zoeken nog een goed voorstel voor onze uitstap van 16/11
Broeder Eric Van der Bracht zou "iets" voorbereiden doch andere voorstellen zijn welkom.!

Jean-Pierre Rogiest
Secretaris
jean-pierre.rogiest@pandora.be
tel. : 09/251.51.21 en 0496/247 343